

5. 12. 2025

ID: 120362

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Fyzickými osobami, na které se podle ustanovení § 101 odst. 5 zák. práce vztahuje povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci, jsou jakékoli fyzické osoby odlišné od jeho zaměstnanců, které se s vědomím zaměstnavatele zdržují na jeho pracovišti, bez ohledu na účel, za kterým se tam nacházejí, a na to, zda je mezi nimi a zaměstnavatelem smluvní nebo jiný právní vztah. Takovou fyzickou osobou může být i osoba samostatně výdělečně činná, která na základě dohody uzavřené se subdodavatelem smluvního dodavatele zaměstnavatele provádí v jeho prostorách úklidové práce. Okolnost, že tato osoba uvedenou činnost vykonává samostatně, vlastním jménem a na vlastní účet a odpovědnost, na jejím postavení z hlediska ustanovení § 101 odst. 5 zák. práce nic nemění.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 21 Cdo 1325/2025-357 ze dne 30.9.2025)

Nejvyšší soud České republiky v právní věci žalobce I. P., zastoupeného Mgr. Ing. M.D., advokátem se sídlem v P., proti žalovanému ČEZ Distribuce, a. s., se sídlem v D., zastoupenému JUDr. J.N., Ph.D., advokátem se sídlem v P., o 10 000 000 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Děčíně pod sp. zn. 27 C 82/2021, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. prosince 2024, č. j. 10 Co 309/2024-317, tak, že dovolání žalovaného proti rozsudku krajského soudu v části, v níž byl potvrzen rozsudek Okresního soudu v Děčíně ze dne 13. února 2024, č. j. 27 C 82/2021-277, ve výroku, kterým byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci 1 858 149,88 Kč s 8,25% úrokem z prodlení ročně od 14. 4. 2021 do zaplacení, se zamítá; v dalším se odmítá.

Z odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Okresního soudu v Děčíně dne 9. 4. 2021 a doplněnou dne 1. 7. 2021 a dne 21. 4. 2022 domáhal, aby mu žalovaný zaplatil 10 000 000 Kč se „zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,25 % p. a. z částky 10 000 000 Kč od 6. 4. 2021 do zaplacení“. Žalobu zdůvodnil tím, že jako osoba samostatně výdělečně činná plnil dne 10. 4. 2018 zakázku (subdodávku) pro společnost INEX Česká republika, s. r. o., která měla sjednanou zakázku na úklidové práce s žalovaným v jeho budově „XY“, že při úklidových pracích nebyly vůbec splněny anebo byly „zásadním způsobem zanedbány“ povinnosti žalovaného jako zaměstnavatele provozujícího pracoviště (budovu XY) vyplývající ze zákoníku práce, neboť pracovníci provádějící úklid nebyli dostatečným způsobem proškoleni o přístupných a nepřístupných prostorách v budově (pracovníci nebyli upozorněni, ani jim nebyla dána např. mapa budovy s vymezením místností, do kterých je vstup zakázán), a naopak odpovědným pracovníkem žalovaného, panem B., byli pracovníci „poučeni“ tak, že mohou do všech místností, které budou otevřeny, a že mají mít nasazené helmy pro případ pádu; pan B., který měl navíc vykonávat dohled nad pracovníky úklidu v jednotlivých místnostech, se po celou dobu zdržoval pouze v jediné místnosti, a to s panem D. S.. V důsledku nesprávného a zcela nedostatečného poučení a v souladu s „poučením“ pana B., že zaměstnanci mohou vstupovat všude, kde jsou otevřené dveře, vstoupil žalobce za účelem mytí oken do otevřené rozvodny a přiblížil se k nechráněnému, neizolovanému vodiči (přípojnicí), který byl pod napětím, a v ten okamžik jej zasáhl

elektrický proud pod napětím 22 000 V do hlavy a poté spadl ze žebříku. Má za to, že nebyly zajištěny podmínky pro bezpečný výkon práce na pracovišti se zvýšeným rizikem ohrožení, že byl nedostatečně poučen a že nad jeho úklidovými pracemi byl zanedbán řádný dozor. Výzva k zaplacení náhrady škody v celkové výši 10 000 000 Kč, sestávající z bolestného 1 144 224,95 Kč, z náhrady za ztížení společenského uplatnění 5 159 902 Kč a z náhrady za duševní útrapy 3 695 873,05 Kč, byla žalovanému doručena před podáním žaloby dne 6. 4. 2021.

2. Žalovaný zejména namítal, že vůči žalobci neporušil žádnou zákonnou povinnost. Žalobce, který nebyl jeho zaměstnancem a nebyl oprávněn se v prostorách žalovaného zdržovat, nadto v nich vykonávat jakoukoliv činnost, vstoupil do objektu XY dne 10. 4. 2018 za účelem provedení úklidových prací, které pro žalovaného dodavatelsky zajišťovala společnost INEX Česká republika, s. r. o., a konal zde práci pod vedením zaměstnankyně dodavatele úklidových služeb paní B. Žalobce se tak svévolně dostal do místa, kde se sám neměl pohybovat, a vykonával v těchto místech úklidové práce bez vědomí a především bez jakéhokoliv pokynu žalovaného. Uzavřel, že odpovědnost za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci za žalobce převzala společnost INEX Česká republika, s. r. o., na základě uzavřené smlouvy a žalovanému proto nesvědčí pasivní věcná legitimace ve sporu.

3. Okresní soud v Děčíně (poté, co usnesením ze dne 19. 5. 2022, č. j. 27 C 82/2021-97, řízení zastavil „o zákonné úroky z prodlení z částky 10 000 000 Kč od 6. 4. 2021 do 13. 4. 2021“ z důvodu zpětvzetí žaloby v této části) rozsudkem ze dne 25. 10. 2022, č. j. 27 C 82/2021-169, rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci 1 858 149,88 Kč „se zákonnými úroky z prodlení ve výši 8,25 % ročně od 14. 4. 2021 do zaplacení“, zamítl žalobu co do 8 141 850,12 Kč „se zákonnými úroky z prodlení od 14. 4. 2021 do zaplacení“, uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 304 684 Kč k rukám advokáta Mgr. Ing. M.D. a „České republice - Okresnímu soudu v Děčíně“ náklady řízení „v rozsahu 90 % ve výši, která bude určena samostatným usnesením“, a soudní poplatek ve výši 16 722 Kč a žalobci uložil povinnost zaplatit „České republice - Okresnímu soudu v Děčíně“ náklady řízení „v rozsahu 10 % ve výši, která bude určena samostatným usnesením“. Na základě zjištění, že žalobce, který prováděl dne 10. 4. 2018 úklid (mytí oken) v XY žalovaného v XY, vstoupil do provozovny s vědomím zaměstnance žalovaného T. B. pověřeného k výkonu dozoru nad pracovníky úklidu, respektive na základě jeho pokynu zahájil úklidové práce, dospěl k závěru, že žalovaný byl ve smyslu ustanovení § 101 odst. 5 zákoníku práce povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žalobce po celou dobu jeho působení v XY; na splnění povinnosti nemá vliv případný vztah mezi žalobcem a jiným subjektem.

4. K odvolání žalobce (do výroku rozsudku soudu prvního stupně, kterým byla žaloba zamítnuta, a do výroku o nákladech řízení) a žalovaného (do výroku rozsudku soudu prvního stupně, kterým bylo žalobě vyhověno, a do výroků o nákladech řízení a o soudním poplatku) Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 29. 11. 2023, č. j. 10 Co 88/2023-248, 10 Co 89/2023-248, opraveným usnesením ze dne 9. 1. 2024, č. j. 10 Co 88/2023-258, 10 Co 89/2023-258, zrušil rozsudek soudu prvního stupně a usnesení Okresního soudu v Děčíně ze dne 2. 2. 2023, č. j. 27 C 82/2021-203, jímž byla uložena žalovanému povinnost zaplatit „České republice - Okresnímu soudu v Děčíně“ na náhradě nákladů řízení 11 749 Kč a žalobci povinnost zaplatit „České republice - Okresnímu soudu v Děčíně“ na náhradě nákladů řízení 1 305 Kč, a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dovodil, že z pouhé skutečnosti, že žalobci byl dne 10. 4. 2018 jako osobě samostatně výdělečně činné umožněn vstup do provozovny žalovaného společně s ostatními členy úklidové skupiny poté, co jej zaměstnanec žalovaného „fyzicky viděl“ a poskytl mu poučení, nelze bez dalšího dovozovat, že se žalobce zdržoval v provozovně s vědomím žalovaného podle ustanovení § 101 odst. 5 zákoníku práce. Dospěl k závěru, že vzhledem k tomu, že žalovaný měl uzavřenou rámcovou smlouvu o úklidových službách se společností INEX Česká republika, s. r. o., jako dodavatelem, z roku 2016 a k události došlo při provádění úklidových služeb dne 10. 4. 2018 a že žalobce byl zaměstnanci žalovaného „údajně představen“ jako subdodavatel společnosti INEX Česká republika, s. r. o., je třeba zjistit, zda a v

jakém znění byla uzavřena dílčí smlouva o úklidu na den 10. 4. 2018 v XY a v jakém vztahu byl žalobce vůči společnosti INEX Česká republika, s. r. o., v uvedený den, neboť to má význam pro posouzení otázky věcné pasivní legitimize žalovaného a toho, zda žalovaný měl povinnost zajistit bezpečnost a ochranu zdraví při práci žalobce.

5. Okresní soud v Děčíně rozsudkem ze dne 13. 2. 2024, č. j. 27 C 82/2021-277, uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 1 858 149,88 Kč s 8,25% úrokem z prodlení ročně od 14. 4. 2021 do zaplacení, zamítl žalobu co do 8 141 850,12 Kč s úrokem z prodlení ročně od 14. 4. 2021 do zaplacení a rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 381 604,20 Kč k rukám advokáta Mgr. Ing. M.D. a „České republice - Okresnímu soudu v Děčíně“ na náhradě nákladů řízení 11 749 Kč a soudní poplatek 16 722 Kč a že žalobce je povinen zaplatit „České republice - Okresnímu soudu v Děčíně“ na náhradě nákladů řízení 1 305 Kč. Po zjištění, že „hlavní“ závazkový vztah byl sjednán mezi žalovaným a společností INEX Česká republika, s. r. o., která následně sjednala subdodavatelské plnění na dílčí část plnění (mytí oken) s D. S., jenž byl ve sdružení podnikatelů s žalobcem a společně vykonávali dne 10. 4. 2018 „realizované práce“, dovodil, že skutečnost, že žalobce nebyl schváleným subdodavatelem žalovaného (objednavatele služeb) k realizaci úklidových prací, nezakládá nedostatek odpovědnosti žalovaného za újmu způsobenou žalobci, ale má význam „toliko z hlediska vzájemných vztahů“ mezi žalovaným a INEX Česká republika, s. r. o. Dospěl k závěru, že vzhledem k tomu, že žalobce vstoupil do provozovny žalovaného s vědomím zaměstnance žalovaného pověřeného k výkonu dozoru nad pracovníky úklidu v XY T. B. a že na základě jeho pokynu zahájil úklidové práce, byl žalovaný ve smyslu ustanovení § 101 odst. 5 zákoníku práce povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví žalobce po celou dobu jeho působení v XY, bez ohledu na „případný smluvní vztah mezi žalobcem a jiným subjektem“ nebo mezi žalovaným a společností INEX Česká republika, s. r. o. Žalovaný porušil bezpečnostní pravidla spočívající v tom, že místnost č. 102 označená jako „22kV“ měla být uzamčena a vstup úklidového pracovníka měl být umožněn výlučně pod dozorem bezpečnostního pracovníka žalovaného a že vodiče elektrické energie v předmětné místnosti měly být opatřeny krytem nebo měly být po nezbytnou dobu vypnuté a jejich vypnutí ověřeno. Žalobci jako zkušenému úklidovému pracovníkovi, který v minulosti vykonával úklidové práce v provozovnách žalovaného, a to i přímo v XY, však muselo být na základě předchozí zkušenosti známo, že do místností označených „22kV“ lze vstupovat jen pod dohledem bezpečnostního pracovníka, na druhou stranu je jeho spoluzavinění „podstatně umenšeno“ tím, že dostal „výslovný a opakovaný pokyn“ od T. B., „uklízej všude, kde jsou otevřené dveře“, proto žalobce jednal „v důvěře v tento pokyn a v souladu s ním“; měl se ale dotázat, zda skutečně může bezpečně vykonávat úklid v otevřené místnosti „22kV“. Soud prvního stupně uzavřel, že žalobce má nárok na bolestné ve výši 232 196,48 Kč a náhradu za ztížení společenského uplatnění ve výši 1 832 414,50 Kč, avšak vzhledem k jeho spoluzavinění v rozsahu 10 % musí žalovaný zaplatit žalobci 90 %, tj. 1 858 149,88 Kč spolu se zákonnými úroky z prodlení od 14. 4. 2021.

6. K odvolání žalobce (do výroku rozsudku soudu prvního stupně, kterým byla žaloba zamítnuta, a do výroku o nákladech řízení) a žalovaného (do výroku rozsudku soudu prvního stupně, kterým bylo žalobě vyhověno, a do výroků o nákladech řízení a o soudním poplatku) Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudkem ze dne 4. 12. 2024, č. j. 10 Co 309/2024-317, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů odvolacího řízení 38 480 Kč k rukám advokáta Mgr. Ing. M.D. Na základě zjištění (jež vyplynulo z výpovědi svědků T. B., D. S. a L. B.), že žalobce se pohyboval po provozovně s vědomím zaměstnance žalovaného, tedy s vědomím žalovaného, dospěl k závěru, že žalovaný měl povinnost zajistit bezpečnost všech osob, které se pohybují v daném místě s jeho vědomím jako zaměstnavatele, a odpovídá proto za újmu způsobenou žalobci. Na tomto závěru nemění nic ani skutečnost, že se žalobce dostavil do provozovny „protiprávně“, když dle rámcové smlouvy byla společnost INEX Česká republika, s. r. o., povinna vykonávat úklidové práce prostřednictvím svých zaměstnanců, popřípadě předem schválených subdodavatelů, přičemž žalobce byl s D. S., který si ho „přizval na pomoc“, v podnikatelském

sdužení a nebyl jeho subdodavatelem, ani subdodavatelem společnosti INEX Česká republika, s. r. o.; zaměstnanec žalovaného však „neměl dopustit“, aby se žalobce do provozovny dostal, nepostupoval správně, když si neověřil totožnost uvedených osob, zejména když kromě L. B. nikoho ze skupiny neznal, a měl postupovat „pečlivěji a obezřetněji“ nejen z důvodu ochrany osob, ale také z důvodu, že se jednalo o provozovnu s nebezpečným provozem. Shodně se soudem prvního stupně má odvolací soud rovněž za to, že rozsah spoluzavinění žalobce ve výši 10 % je přiměřený a odpovídá okolnostem případu, neboť žalobce, který nevykonával úklidové práce v provozovně žalovaného poprvé, ač věděl o tom, že nesmí vstupovat do uvedené místnosti bez doprovodu zaměstnance žalovaného a může provádět úklid pouze pod jeho dohledem (jak byl poučen i v jiném případě), nepřiměřeně spoléhal a důvěřoval pokynu T. B.; mělo mu však „připadnout zvláštní“, že při předchozím úklidu nemohl vstupovat samostatně do uvedené místnosti a nyní měl podle pokynu zaměstnance umýt okna v místnosti, kde byly předem otevřené dveře.

7. Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání, kterým jej napadá „v celém jeho rozsahu“. Namítá, že odvolací soud pochybil při výkladu a aplikaci ustanovení § 101 odst. 5 zákoníku práce, neboť nerozlišoval mezi provozovnou a pracovištěm a tyto pojmy – byť mají jiný právní význam – zaměňoval. Má za to, že provozovna žalovaného v podobě XY se jejím předáním k úklidu stala pracovištěm společnosti INEX Česká republika, s. r. o., která tam vyslala své zaměstnance a další osoby (fyzické osoby – podnikatele v pozici dodavatelů a subdodavatelů) za účelem plnění svých pracovních úkolů (zaměstnanci společnosti) a smluvních závazků (dodavatelé a subdodavatelé úklidových služeb), proto ukládá-li ustanovení § 101 odst. 5 zákoníku práce zaměstnavateli povinnost, aby zajišťoval bezpečnost a ochranu zdraví při práci pro všechny osoby zdržující se s jeho vědomím na jeho pracovištích, nelze tuto povinnost vztahovat také k provozovnám, jimiž se ve smyslu soudní judikatury rozumí prostor, ve kterém je uskutečňována určitá podnikatelská činnost. Dochází-li v provozovně jednoho podnikatelského subjektu k výkonu pracovní činnosti jiného podnikatelského subjektu (zde žalovaného), stává se daná provozovna pracovištěm toho podnikatelského subjektu (zde společnosti INEX Česká republika, s. r. o.), který v dané provozovně reálně v danou dobu vykonává svoji pracovní činnost, a proto žalovaný není v řízení pasivně legitimován. Dovolatel dále namítá, že pokud by byla XY pracovištěm žalovaného jako zaměstnavatele podle § 101 odst. 5 zákoníku práce, pak má za to, že odpovědnost podle tohoto ustanovení je „smluvně přenositelná“ na třetí osobu, jak tomu bylo v daném případě podle rámcové smlouvy uzavřené se společností INEX Česká republika, s. r. o., kterou „tížila“ povinnost dodržení pravidel bezpečnosti práce při realizaci úklidových prací v XY a která za splnění této povinnosti nesla odpovědnost vůči žalobci. Dovolatel dále poukázal na skutečnost, že žalobce navíc vykonával úklidovou činnost v XY pro společnost INEX Česká republika, s. r. o., jako osoba samostatně výdělečně činná, tedy jako samostatný podnikatelský subjekt na vlastní nebezpečí, proto „de facto sám vůči sobě“ působil jako zaměstnavatel a nesl sám vůči sobě povinnosti plynoucí ze zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci tak, jak uvádí ustanovení § 101 odst. 1 a 5 zákoníku práce. Má za to, že žalobce si úraz zavinil výlučně sám, když v rozporu s pokyny a výstražným značením vstoupil sám do předmětné místnosti s přívodem elektřiny, a navíc tak učinil se zcela nevhodnými pracovními pomůckami (kovový žebřík a kbelík s vodou). Dovolatel namítá, že se odvolací soud nevypořádal s jeho argumentací ani jím „odkazovanou judikaturou a právní vědou předestřenými závěry“ a že tím učinil své rozhodnutí neúplným, neurčitým a nepřezkoumatelným a porušil tak základní právo na spravedlivý soudní proces. Navrhl, aby dovolací soud zrušil rozsudky soudů obou stupňů a aby věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

8. Žalobce navrhl, aby dovolací soud dovolání žalovaného odmítl, případně zamítl, neboť skutkové závěry jak soudu nalézacího, tak soudu odvolacího jsou „nezpochybnitelné“ a stejně tak „právní závěry jsou správné“.

9. Nejvyšší soud jako soud dovolací [§ 10a zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

10. Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

11. Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

12. Žalovaný svým dovoláním napadl rozsudek odvolacího soudu „v celém jeho rozsahu“, tedy i v části výroku, ve které byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve výroku, jímž byla žaloba zamítnuta co do 8 141 580,12 Kč „se zákonnými úroky z prodlení od 14. 4. 2021 do zaplacení“, a ve výroci o náhradě nákladů řízení a o povinnosti žalovaného zaplatit soudní poplatek, jakož i ve výroku, jímž bylo rozhodnuto o náhradě nákladů odvolacího řízení. K podání dovolání je oprávněn (tzv. subjektivní přípustnost dovolání) pouze ten účastník, v jehož poměrech rozhodnutím odvolacího soudu nastala újma odstranitelná tím, že dovolací soud toto rozhodnutí zruší nebo za podmínek ustanovení § 243d o. s. ř. změni (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 1997, sp. zn. 2 Cdon 1363/96). Žalovanému však zamítnutím žaloby v uvedeném rozsahu nevznikla žádná újma, kterou by bylo možné odčinit zrušením nebo změnou napadeného rozsudku odvolacího soudu, a proto je jeho dovolání v této části subjektivně nepřípustné (podané neoprávněnou osobou). V části, ve které dovolání směřuje proti části výroku rozsudku odvolacího soudu, v níž odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně ve výroci o náhradě nákladů řízení a o povinnosti žalovaného zaplatit soudní poplatek, a proti výroku rozsudku odvolacího soudu o nákladech odvolacího řízení, není dovolání přípustné podle ustanovení § 238 odst. 1 písm. h) a i) o. s. ř. Nejvyšší soud proto dovolání žalovaného v rozsahu, ve kterém směřovalo proti těmto částem rozsudku odvolacího soudu, odmítl [§ 243c odst. 3 věta první, § 218 písm. b), § 243c odst. 1 o. s. ř.].

13. Z hlediska skutkového stavu bylo v projednávané věci (mimo jiné) zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu odvolacího soudu – jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř. – nepodléhá), že žalovaný dne 21. 10. 2016 uzavřel se společností INEX Česká republika, s. r. o., jako dodavatelem rámcovou smlouvu o poskytování úklidových služeb, že na základě dílčí smlouvy č. 4101787103 byl dne 10. 4. 2018 prováděn u žalovaného v XY úklid, kdy INEX Česká republika, s. r. o., si sjednala na dílčí část úklidu (mytí oken) subdodavatelské plnění s D. S., který byl ve sdružení podnikatelů se žalobcem, jako osobou samostatně výdělečně činnou, že před započítáním práce dne 10. 4. 2018 dostal žalobce, který byl zkušeným úklidovým pracovníkem a i v minulosti uklízel v předmětné trafostanici, od zaměstnance žalovaného pověřeného dozorem nad úklidovými pracovníky T. B. pokyn, aby „umyl okna ve všech místnostech, kde budou otevřeny dveře“, že v „místnosti 22kV“, která byla odemčená, nebyla nijak zabezpečena, elektrické vodiče nebyly vypnuty ani zajištěny krytem, utrpěl žalobce úraz elektrickým proudem, který mu způsobil zranění uvedená ve znaleckém posudku doc. MUDr. Jiřího Hovorky a v jehož důsledku je omezen ve způsobu života, který vedl před úrazem; není schopen v původním rozsahu sportovat, je snížena jeho pracovní způsobilost, zhoršen sexuální prožitek, zvýšena unavitelnost a zhoršena kvalita spánku.

14. Přípustnost dovolání podle § 237 o. s. ř. nemůže založit námitka dovolatele, že žalobce si úraz zavinil výlučně sám, když v rozporu s pokyny a výstražným značením vstoupil sám do předmětné místnosti s přívodem elektřiny (část III. c. dovolání), která vychází z jiných (opačných) skutkových zjištění, než která po provedeném dokazování učinily soudy (podle jejich zjištění žalobce postupoval

v souladu s pokynem zaměstnance žalovaného pověřeného dozorem nad úklidovými pracovníky T. B., aby „umyl okna ve všech místnostech, kde budou otevřeny dveře“). Kritiku právního posouzení věci odvolacím soudem totiž nelze budovat na jiných skutkových závěrech, než jsou ty, z nichž vycházel odvolací soud v napadeném rozhodnutí (srov. například odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2394/2013, uveřejněného pod č. [4/2014](#) Sb. rozh. obč.). Při úvaze o tom, zda je právní posouzení věci odvolacím soudem správné, Nejvyšší soud vychází (musí vycházet) ze skutkových závěrů odvolacího soudu, a nikoli z těch skutkových závěrů, které v dovolání na podporu svých právních argumentů nejprve zformuluje sám dovolatel (srov. například odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22. 6. 2006, sp. zn. 29 Odo 1203/2004, nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2013, sp. zn. 29 Cdo 3829/2011).

15. Za uvedeného stavu věci závisí napadený rozsudek odvolacího soudu (mimo jiné) na vyřešení otázky hmotného práva, zda má zaměstnavatel povinnost zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci i vůči osobě samostatně výdělečně činné, která vykonává s jeho vědomím a v jeho prostorách činnost na základě dohody uzavřené s osobou odlišnou od zaměstnavatele. Protože tato právní otázka v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, je dovolání proti rozsudku odvolacího soudu podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

16. Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání žalovaného, směřuje-li proti části výroku rozsudku odvolacího soudu o věci samé, v níž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve výroku o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci 1 858 149,88 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,25 % ročně od 14. 4. 2021 do zaplacení, není opodstatněné.

17. Projednávanou věc je třeba i v současné době posuzovat - vzhledem k tomu, že k úrazu žalobce došlo dne 10. 4. 2018 - podle zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů účinném do 31. 5. 2018 (dále též „zák. práce“), a podle zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 30. 6. 2018 (dále též jen „o. z.“).

18. Podle ustanovení § 101 odst. 1 zák. práce je zaměstnavatel povinen zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci s ohledem na rizika možného ohrožení jejich života a zdraví, která se týkají výkonu práce (dále jen „rizika“).

19. Podle ustanovení § 101 odst. 2 zák. práce péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci uložená zaměstnavateli podle odstavce 1 nebo zvláštními právními předpisy je nedílnou a rovnocennou součástí pracovních povinností vedoucích zaměstnanců na všech stupních řízení v rozsahu pracovních míst, která zastávají.

20. Podle ustanovení § 101 odst. 5 zák. práce povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci se vztahuje na všechny fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovištích.

21. Zákoník práce - jak vyplývá z citovaných ustanovení - ukládá zaměstnavatelům všeobecnou povinnost zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci, klade důraz na odpovědnost zaměstnavatele za bezpečné a zdravé neohrožující podmínky výkonu práce a stanovuje, kdo konkrétně tuto povinnost musí plnit. Zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnavatelem je cíleno na vlastní zaměstnance, na zaměstnance jiného zaměstnavatele, kteří plní úkoly na pracovišti zaměstnavatele (srov. § 101 odst. 3 a 4 zák. práce), a rovněž na všechny další fyzické osoby, které se s vědomím zaměstnavatele zdržují na jeho pracovištích (srov. § 101 odst. 5 zák. práce).

22. Povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců při práci se

neomezuje jen na místa, kde zaměstnanci vykonávají práci (prostory určené pro práci), ale vztahuje se na veškerá místa a prostory pod kontrolou zaměstnavatele, jež souvisejí s výkonem jejich práce a v nichž jsou vystaveni rizikům možného ohrožení jejich života a zdraví. Právní předpisy upravující bezpečnost a ochranu zdraví při práci proto nestanoví požadavky jen pro prostory zaměstnavatele určené k výkonu pracovních činností zaměstnanců (jejich pracoviště), ale i pro další místa a prostory s touto činností související [např. chodby, schodiště a jiné komunikace – srov. § 2 zákona č.

[309/2006](#) Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci), ve znění pozdějších předpisů účinném do 30. 6. 2022]. Z toho plyne, že za pracoviště zaměstnavatele ve smyslu ustanovení § 101 odst. 5 zák. práce je třeba považovat veškeré prostory, v nichž zaměstnavatel vykonává činnost prostřednictvím svých zaměstnanců (včetně míst a prostor s touto činností souvisejících), nad nimiž má kontrolu a v nichž jsou fyzické osoby odlišné od jeho zaměstnanců, které se v nich s jeho vědomím zdržují, vystaveny rizikům možného ohrožení života a zdraví.

23. Pracoviště zaměstnavatele může být zároveň i pracovištěm jiného zaměstnavatele, který na základě smluvního vztahu se zaměstnavatelem provádí v jeho prostorách činnost prostřednictvím svých zaměstnanců. Také tento (jiný) zaměstnavatel má povinnost zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci, která se kromě jeho vlastních zaměstnanců vztahuje i na všechny další fyzické osoby, které se s jeho vědomím zdržují na jeho pracovišti. Této povinnosti zaměstnavatele nezabavuje okolnost, že jeho pracoviště se nachází v prostorách jiného zaměstnavatele, kterého na druhé straně stejné zákonné povinnosti nezprošťuje smluvní vztah mezi zaměstnavateli, a to i kdyby jeho obsahem byla též úprava vzájemných práv a povinností obou zaměstnavatelů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na stejném pracovišti.

24. Fyzickými osobami, na které se podle ustanovení § 101 odst. 5 zák. práce vztahuje povinnost zaměstnavatele zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci, jsou jakékoli fyzické osoby odlišné od jeho zaměstnanců, které se s vědomím zaměstnavatele zdržují na jeho pracovišti, bez ohledu na účel, za kterým se tam nacházejí, a na to, zda je mezi nimi a zaměstnavatelem smluvní nebo jiný právní vztah. Takovou fyzickou osobou může být i osoba samostatně výdělečně činná, která na základě dohody uzavřené se subdodavatelem smluvního dodavatele zaměstnavatele provádí v jeho prostorách úklidové práce. Okolnost, že tato osoba uvedenou činnost vykonává samostatně, vlastním jménem a na vlastní účet a odpovědnost [srov. § 2 zákona č. [455/1991](#) Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů a § 420 odst. 1 o. z.], na jejím postavení z hlediska ustanovení § 101 odst. 5 zák. práce nic nemění.

25. V projednávané věci žalobce jako osoba samostatně výdělečně činná spolupracující s D. S., který byl subdodavatelem úklidových prací společnosti INEX Česká republika, s. r. o., jež měla s žalovaným uzavřenou rámcovou smlouvu na úklidové práce, prováděl dne 10. 4. 2018 v prostorách XY, která sloužila k činnostem žalovaného a nad kterou měl žalovaný kontrolu, úklidové práce spočívající v mytí oken pod dohledem pověřeného bezpečnostního pracovníka žalovaného T. B., tedy s vědomím žalovaného. Podle ustanovení § 101 odst. 5 zák. práce se proto na něj vztahovala – jak vyplývá z výše uvedeného – povinnost žalovaného zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci, kterou však žalovaný nedodržel, neboť podle zjištění soudů porušil bezpečnostní pravidla spočívající v tom, že místnost č. 102 označená jako „22kV“, ve které žalobce při provádění úklidu utrpěl úraz elektrickým proudem, měla být uzamčena a vstup úklidového pracovníka měl být umožněn výlučně pod dozorem bezpečnostního pracovníka žalovaného a že vodiče elektrické energie v předmětné místnosti měly být opatřeny krytem nebo měly být po nezbytnou dobu vypnuty a jejich vypnutí ověřeno.

26. Je-li dovolání přípustné, jako je tomu v posuzovaném případě, dovolací soud přihlédne k vadám

uvedeným v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i kdyby nebyly v dovolání uplatněny.

27. Dovolatel namítá, že se odvolací soud nevypořádal s jeho argumentací ani jím „odkazovanou judikaturou a právní vědou předestřenými závěry“ a že tím učinil své rozhodnutí neúplným, neurčitým a nepřezkoumatelným a porušil základní právo na spravedlivý soudní proces. Dovolací soud neshledal, že by rozsudek odvolacího soudu byl nepřezkoumatelný. Rozhodovací praxe Nejvyššího soudu se ustálila na závěru, že měřítkem toho, zda rozhodnutí soudu prvního stupně je či není přezkoumatelné, nejsou požadavky odvolacího soudu na náležitosti odůvodnění rozhodnutí soudu prvního stupně, ale především zájem účastníků řízení na tom, aby mohli náležitě použít v odvolání proti tomuto rozhodnutí odvolací důvody. I když rozhodnutí soudu prvního stupně nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly – podle obsahu odvolání – na újmu uplatnění práv odvolatele. Obdobně platí, že i když rozhodnutí odvolacího soudu nevyhovuje všem požadavkům na jeho odůvodnění, není zpravidla nepřezkoumatelné, jestliže případné nedostatky odůvodnění nebyly – podle obsahu dovolání – na újmu uplatnění práv dovolatele (srov. například právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 25. 6. 2013, sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, který byl uveřejněn pod č. [100/2013](#) Sb. rozh. obč.). Poměřováno těmito závěry odůvodnění rozsudku odvolacího soudu (ani soudu prvního stupně) není zjevně nepřezkoumatelné, když z něj zcela zřetelně a srozumitelně plynou důvody, pro které byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen. Lze dodat, že z ustanovení § 157 odst. 2 o. s. ř. ani z práva na spravedlivý proces nelze dovozovat povinnost soudů vypořádat se s každou jednotlivou námitkou účastníka řízení. Jak opakovaně vysvětlil Ústavní soud, není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim (stejně jako odvolací soud v projednávané věci) staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2012, sp. zn. III. ÚS 3122/09). Rozhodnutí odvolacího soudu těmito požadavkům vyhovuje.

28. Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný. Protože nebylo zjištěno, že by byl postižen některou z vad uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 o. s. ř., § 229 odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. nebo v § 229 odst. 3 o. s. ř. anebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání žalovaného podle ustanovení § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. v části týkající se částky 1 858 149,88 Kč s úroky z prodlení od 14. 4. 2021 do zaplacení zamítl.

Další články:

- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ušlý zisk](#)
- [Škoda vzniklá provozní činností](#)
- [Styk dítěte s osobou společensky blízkou](#)
- [Spotřebitel](#)
- [Náležité odůvodnění jako procesní záruka \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Poučení účastníka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)